

[Christmas Møller.]

ledning af de Bemærkninger, der er faldet fra forskellige Sider om, at det var et katastrofalt Nederlag for Partiet, og ogsaa i Anledning af de Bemærkninger, som det ærede Medlem Hr. Hans Nielsen fremsatte angaaende Valgresultatet, hvor han sammenlignede Valget 1929 med Valget i 1895, vil der være god Grund for mig til at drage en Sammenligning og se paa, hvordan Udviklingen har været i hele den Periode, hvor vi har haft Mindretalsregeringer med saakaldte Støttepartier, altsaa Perioden 1920—1929. Forholdet med Hensyn til Stemmetal er da dette, at det konservative Folkeparti ved Periodens Begyndelse i September 1920 havde 216 000 Stemmer, og nu har det 233 000. Venstre er blevet staaende omtrent paa sit Stemmetal fra 1920; Nedgangen er ikke saa stor, som det ærede Medlem Hr. Hans Nielsen nævnte, idet han glemte det færøske Vælgertal fra 1920. Antagelig er Venstre gaaet 6 000—7 000 Stemmer tilbage. For det radikale Venstres Vedkommende er Stillingen den, at hele Tilvæksten fra 1920 til 1929 kun er nogle faa Tusind Stemmer. Det Parti derimod, som er gaaet frem, som har taget hele Tilvæksten af Vælgere og mere til, det er Socialdemokratiet, som i den nævnte Periode har haft en Fremgang paa et Par Hundrede Tusind Stemmer (Tilraab: Bravo!). Ja, man skulde næsten tro, at de Herrer ikke kendte Tallene før.

Folketingsvalget understreger da, paa samme Maade som Landstingsvalget gjorde det, at Socialdemokratiet kun kan bekæmpes effektivt ved en Samvirken mellem de to Partier, men denne Samvirken maa foregaa paa en saadan Maade, at den ene Part ikke søger at diktere den anden en bestemt Stilling, men at der vises gensidig Hensyntagen.

Her vil jeg gerne gøre en Bemærkning til Venstres Ordfører, det ærede Medlem Hr. Madsen-Mygdal. Det ærede Medlem pegede med Stolthed paa, at Venstre havde klaret Valget saa taaleligt i Forhold til Socialdemokratiet — i Forhold til os begribeligvis fortrinligt —, og sagde, at hans Regering havde haft en overordentlig utaknemmelig Opgave. Det er en Udtalelse, jeg har hørt før, at den Opgave, den forrige Regering havde med Hensyn til Nedskeering, Ajourføring, Tilpasning, Besparelser, var utaknemmelig. Vi ønsker ogsaa Besparelspolitikken fortsat. Men det ærede Medlem har ikke helt Ret i, at Opgaven var særlig utaknemmelig for det ærede Medlem eller for det Parti, der stod bag Regeringen. Opgaven var langt mere utaknemmelig for os.

Det er fuldkommen klart, at saaledes som Vælgerne nu en Gang er fordelt mellem Venstre og det konservative Folkeparti, var Tilpasningen af Tjenestemændenes Løn og for Byernes Vedkommende Nedskeeringerne paa de sociale Love, som ramte, eller som man i hvert Fald paastod ramte Byernes erhvervsdrivende, en langt, langt vanskeligere Politik for os at føre end for Partiet Venstre. Vi førte den begribeligvis ud fra den Betragtning, at det var en rigtig Politik, men jeg tror, som sagt, ikke, det ærede Medlem eller Partiet Venstre skal søge nogen Glæde i, at denne Opgave var særlig vanskelig for dem, nej, det var os, der havde Vanskelighederne, og man var heller ikke i Perioden 1926—29, eller i hvert Fald i det Aar, da Nedsættelserne gennemførtes, 1926—27, blind for, at det var os, der havde Vanskelighederne fremfor det ærede Medlems Parti.

Det konservative Folkeparti vil i sin fremtidige Politik være at finde paa sit Programs og Valgmanifests Grund. Vi er af den Opfattelse, at Vælgerne ved det stedfundne Valg ikke tog Stilling til et enkelt Spørgsmaal, men at mange forskellige Aarsager medvirkede til den radikal-socialistiske Sejr. Man „giftgasforgiftede“ Befolkningen, uden at den blev klar over, at selv samme Fare kunde opstaa, selv om vi intet Forsvar havde, ja, efter vor Opfattelse er Risikoen større i dette Tilfælde end i det modsatte. At Forsvarsspørgsmaalet skulde være afgjort ved dette Valg, kan vi aldeles ikke erkende. Man udnyttede endvidere Utilfredsheden med den saakaldte Nedskeeringspolitik. Uden at sige alt for meget om, hvad man selv vilde, kritiserede man paa det skarpeste det Arbejde, der er blevet udført siden 1926.

Paa vort Program og paa vort Valgmanifest er vi at finde. Vi erkender, som vi allerede har sagt, Regeringens parlamentariske Ret. Overfor Hans Majestæt Kongen pegede vi paa, at den nye Regering maatte udgaa af det nye Flertal, og vi vil derfor paa saglige Omraader træde i Forhandling med den nye Regering og samarbejde med den og med andre Partier, hvor det kan ske i Overensstemmelse med vor politiske og saglige Opfattelse.

Foreløbig har vi jo kun Regeringens Programmerklæring af 14. Maj at holde os til. Denne Programmerklæring betyder, hvad man efter min Opfattelse kunde have sagt sig selv, at det nye Ministerium ikke vil føre socialistisk Politik — det kunde Ministeriet, selv om det havde været et rent socialistisk Ministerium, alligevel ikke have gjort. Men det vil føre, hvad jeg vil kalde en